

TOTALKUNST

Modspil

-de store ørers musiktidsskrift

Nr. 40

Juli-August 1988

Tiderne Skifter

Indhold

1988 årgang 10 nr. 40

Leder: 3

TEMA: TOTALKUNST

Bo Holten: Hvad gør musikken ved billedet? 4

Peter Kjærulff: Det totale totalkunstværk 9

Steen Chr. Steensen:

Performance – et arbejde i tid og rum 20

Skeel & Skriver: Tidsskriftinstallation 24

Steen Chr. Steensen:

En ny æstetik for teatret – Jean Cocteau 26

Ole Nørlyng: Lyd på udstillingen 34

Debat: Sangen i gymnasiet 41

Det første, Gud sagde, var: lad der blive lys
interview med Frank Beck 42

UDEN FOR TEMA

Anmeldelser

Lars Lindhardt:

Med ærkeenglen Mikael under hovedpuden . . . 46

Bogliste 47

Forside: Carl Friedrich Thiele efter Schinkel. Scenebillede til Tryllefløjten II.
dekoration 1819.

Bagside: Lyonel Feininger: Program fra Bauhaus 1919.

MODSPIL

– *de store ørers*
musiktidsskrift

Redaktion:

Hanne Tofte Jespersen, Arne Kjær,
Peter Kjærulff (ansvh. for dette nr.),
Jens Henrik Koudal, Lars Lindhardt,
Ole Nørlyng.
Gæsteredaktør: Steen Chr. Steensen.

Redaktionen adresse:

MODSPIL
% Tiderne Skifter
Sankt Peders Stræde 28 B, 2.
DK-1453 København K
Tlf. 01 12 42 84 eller 01 13 65 03

Løssalg: Kr. 45,00 inkl. moms og porto.

Årsabonnement: 10. årgang (nr. 39-42)
kr. 158,00 inkl. moms og porto. Abonnenter uden for Danmark ekskl. 22% moms og porto for forsendelse.

Tidligere numre: Nr. 23-39 kan bestilles hos Tiderne Skifter.

Annoncepriser: 1/1 s. 800 kr.,
2/3 s. 450 kr., 1/4 s. 250 kr., 1/5 s. 325 kr.

ISBN: 87 7445 327 0
ISSN: 0105-9238
Produktion: Tiderne Skifter

TOTALKUNST

Kunst er at skabe sammenhænge, og totalkunst er det utopiske forsøg på at etablere sammenhængene på tværs af de kunstneriske udtryks forskelligheder. Det er kunstens opgave ud fra den personlige oplevelse at illustrere opløsningen, splittelsen og mangfoldigheden i tilværelsen samtidig med, at den i visio-nære glimt antyder en samlende universalitet. Spændingsfeltet mellem disintegration og syntese er kun-stens frodige grobund, hvor fortiden og fremtiden blandes i samtiden.

Totalideen er en af den europæiske kulturs store gamle utopier. Rødderne fører os tilbage til græ-kerne og deres teatraliske udtryksformer. Omkring år 1600 genoplivedes denne tanke i forbindelse med dannelsen af operaen. – Men også middelalderen kan fremvise sit »gesamtkunstwerk«: den store goti-ske katedral ...

Syntesetanken, det at kunsten skal afspejle universet i dets totalitet, blev en besættelse i den romanti-ske periode. Wagner gjorde tanken til et motto, og musikfestspillene i Bayreuth er den dag i dag et le-vende eksempel på komponistens »gesamtkunstwerk«.

Wagners eksempel affødte en kraftig reaktion omkring århundredskiftet. Modernismens fremkomst aftvang ideen nye former, der spejlede det moderne menneskes bevidsthed. – I det post-moderne rum vi trods manglende definitioner lever i, optager tanken stadig kunstnernes sind. Modspil har istedet for at teoretisere over fænomenets art og udformninger taget udgangspunkt i totalkunstens fremtrædelses-former her og nu: performances, installationer med lyd, lys til rockkoncerter, musik til film m.m. Det historiske perspektiv er grebet an uden smålig skelen til almindelige æstetiske perspektiveringer: Peter Kjærulff skriver meget personligt om to af de store indenfor »gesamtkunstwerkideen«, Wagner og Scriabin, Steen Christian Steensen tager sig af det franske enfant terrible, Cocteau, og som noget ud-over det sædvanlige bringer vi en »tidsskriftsinstallation« af Skriver & Skeel.

Peter Kjærulff, Ole Nørlyng, Steen Christian Steensen